



# Strokovna razprava o pomenu kakovosti čebelarске opreme

**Boštjan Kojek\***, bostjan.kojek@czs.si

V torek, 15. decembra 2015, smo na sedežu ČZS na Brdu pri Lukovici pripravili strokovno razpravo o pomenu kakovosti čebelarске opreme, še posebej panjev. Gosta na razpravi sta bila g. Franc Kobe, čebelar, mizar in terenski svetovalec, in g. Lojze Sajevec, čebelar in inovator, udeležili pa so se tudi zainteresirani čebelarji.

Ker največ čebelarjev v Sloveniji uporablja AŽ-panj, smo največ časa namenili razpravi o ekonomičnosti teh panjev. Žnidaršič ga je že leta 1910 predstavil kot panj, ki je primeren za zlaganje v čebelnjak in vedno pripravljen na prevoz. Od kranjiča, ki je bil takrat najbolj razširjen, ga je razlikovalo za tisti čas revolucionarno premično satje v satnikih, žal pa po njem ni prevzel tudi možnosti prilagajanja prostora moči družine. Ker so AŽ-panji praviloma zloženi v čebelnjaku, so manj izpostavljeni vremenskim vplivom, to pa podaljša dobo njihove uporabe. To je dobrodošlo, saj je izdelava tega panja zelo zahtevna in draga. V njem je zelo veliko okovja, vodil, okenc, vrat, vse to pa spet podraži izdelavo v primerjavi z nakladnimi panji. Gosta sta se strinjala, da je zato treba kupiti kar najkakovostneje izdelan panj iz izbrane in primerno suhega lesa, ekonomičnost pa mu povečamo s pravilnim in rednim vzdrževanjem. Pomembno je, da je mizar tudi čebelar, saj le tako ve, kako pomembna je natančna izdelava. Sogovorniki niso bili naklonjeni uporabi ivernih in lesenitnih plošč za izdelavo panjev. Med seboj smo primerjali panja, izdelana iz različnih vrst lesa, in sicer iz smrekovega in lipovega. Ugotovili smo, da je vrsta lesa manj pomembna kot njegova pravilna obdelava in vgradnja. Pozornost smo namenili tudi načinom spajanja lesenih elementov med seboj, in sicer lepljenju, vijačenju, rogljičenju, pero in utor ... Poudarili smo pomembnost kakovostno narejenih satnikov, tako da se med uporabo ne krivijo. Okovje naj bo iz nerjaveče pločevine, saj je higiensko in odporno proti kislina. Razpravljali smo tudi o vzdrževanju panjev, predvsem o izbiri pravilnih premazov za les. Primerne so vodotopne, hitro sušeče se barve, ki nimajo škodljivega vpliva na čebele in čebelje pridelke.

Pogovarjali smo se tudi o nakladnih panjih, ki so resda cenejši, hkrati pa je krajši čas njihove uporabe. Tudi pri teh panjih sta za dobro delo in počutje čebel ključnega pomena kakovost lesa in natančnost izde-

\* Svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja



Foto: MB


lave, saj so razpoke, reže in druge pomanjkljivosti zelo moteče, še posebej pri premikih čebel, čebele pa so tudi bolj izpostavljene ropom in prepihu.


Razpravljali smo še o uporabi umetnih mas, predvsem stirodura, za izdelavo panjev. Večina udeležencev je menila, da je ta material primeren za narejence, namenjene prodaji, ali za rezervne družine, za gospodarske panje pa je manj primeren, čeprav ne gre spregledati dobrih strani takšnega panja. Pomislekov in različnih trditev je toliko, da bi kazalo pripraviti razpravo samo o tej temi.

Gosta in drugi udeleženci razprave so izrazili željo, da bi kakovostno narejeni panji po komisijem pregledu dobili znak kakovosti, ki bo jamstvo za kupce, predvsem za začetnike, da bodo za svoj denar res dobili kakovosten izdelek. Les naj bo slovenski in s certifikatom, da je vzgojen sonaravno. Predlog bomo predstavili na prvi seji komisije za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano.

Na koncu smo si ogledali razstavljenе panje z različnimi izvedbami pitalnikov, osmukalnikov in testnih vložkov. Pogovarjali smo se še dolgo po končanem uradnem delu, saj so takšne teme med čebelarji vedno dobro sprejete. Natančne opise AŽ- in LR-panja z načrti si lahko ogledate na spletni strani ČZS pod zavihkoma Čebelarstvo in Čebelji panj. ■


**IZDELAVA OMETALNIKOV ZA ČEBELE**





**Specifikacija**

- **Material:** inox, nerjaveča pločevina
- **Metlice:** konjska žima
- **Pogon:** 2 motorja, brez jermenov
- **Napajanje:** 12VDC



**Mobilni telefon** | **E-mail**

**040-346-436** | **cebelarskaoprema@gmail.com**